

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	29316 Організація та безпека дорожнього руху
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.11.2023 р.

Справа № 2172/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Ройко Юрій Ярославович – головуючий,
Бондаренко В'ячеслав Володимирович,
Будашко Віталій Віталійович,
Гончаренко Андрій Вікторович,
Грицук Ігор Валерійович,
Касьяненко Нікіта Сергійович,
Кирилова Олена Вікторівна,
Макарчук Дмитро Володимирович,
Мурований Ігор Сергійович,
Очкасов Олександр Борисович,
Таран Ігор Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Абрамова Людмила Сергіївна – гарант ОП,
Добровольський Олександр Сергійович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29316
Назва ОП	Організація та безпека дорожнього руху
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.03 на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

У ЗВО діє Стратегічний план розвитку Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі – ХНАДУ) на 2020 – 2027 рр., у якому сформульовано 7 основних стратегічних напрямків діяльності: контингент та навчальна робота; розбудова та забезпечення навчального процесу; науково-дослідна робота; міжнародна діяльність; виховний процес і студентське самоврядування; фінансова стратегія; організаційні заходи з розвитку соціальної сфери. Виходячи із змісту ОПП «Організація та безпека дорожнього руху», її метою є забезпечення набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь та навичок в галузі 27 «Транспорт», що дасть змогу для працевлаштування та подальшого успішного вирішення професійних завдань та обов'язків прикладного характеру, а також проведення наукових досліджень в сфері організації та безпеки дорожнього руху. Ціллю навчання є підготовка фахівців автотранспортної галузі, здатних до розв'язання складних завдань в сфері автотранспортних систем та технологій в рамках професійної (наукової) діяльності з використанням сучасних принципів і методів організації дорожнього руху та забезпечення його безпеки. Теоретичний зміст предметної області – поняття, стратегії, принципи функціонування транспортних систем та їх використання для дослідження і прогнозування результатів функціонування дорожнього руху. Такі положення чітко узгоджуються із положеннями Стратегічного плану розвитку ХНАДУ. ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» другого (магістерського) рівня вищої освіти, виходячи із її змісту, знаходиться в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізація 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Про рівень залучення стейкхолдерів до визначення цілей ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» та формування програмних результатів навчання свідчить таке: – щодо здобувачів та випускників ОПП, то вони систематично приймають участь в опитуваннях, результати яких враховуються під час перегляду програми, а також входять до складу групи забезпечення; – щодо роботодавців – існує практика консультування та обміну досвідом під час реалізації господарських договорів, договорів про співпрацю, а також врахування потреб ЗВО, де працевлаштовуються випускники щодо сукупності необхідних професійних компетентностей. – щодо академічної спільноти – ХНАДУ має укладені договори про співробітництво з іноземними ЗВО у галузі освіти та наукових досліджень. З деякими із цих ЗВО реалізуються заходи щодо навчання, обміну досвідом та міжнародної мобільності викладачів та здобувачів в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Виходячи із цього, ГЕР відзначає достатню кількість залучених груп стейкхолдерів до формування цілей та програмних результатів навчання.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР та ЕГ підтверджують, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду значної кількості аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Це пов'язано з високим рівнем розвитку окремих напрямків діяльності в межах ОПП: вивчення проблем, пов'язаних з безпекою дорожнього руху, характеризується зростанням усвідомленості суспільства щодо ризиків дорожнього руху, прагненням досягти нульової толерантності до дорожньо-транспортного травматизму, що особливо актуальне для країни; управління дорожнім рухом задля зменшення витрат регіональної та національної економіки; моделювання у транспортних системах автомобільного транспорту тощо. Усе перелічене відповідає предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» діє відповідний Стандарт вищої освіти (далі – СВО), яким для ОПП встановлено 14 результатів навчання (далі – РН). В ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» забезпечується відповідність цим нормативним РН, а також визначено 4 додаткових, зміст яких полягає в такому: Розробляти заходи з підвищення ефективності дорожнього руху на основі аналізу, моделювання і прогнозування стану дорожнього руху на ділянках вулично-дорожньої мережі (РН-15); Проводити оцінку стану аварійності на вулицях і дорогах, аналіз обставин, причин і умов, що сприяли виникненню дорожньо-транспортних пригод (РН-16); Проводити аудит безпеки дорожнього руху на ділянках транспортної мережі із розробкою заходів зі зменшення ризиків виникнення ДТП (РН-17); Приймати ефективні рішення з підвищення безпеки дорожнього руху на небезпечних ділянках доріг та місцях концентрації ДТП (РН-18). Такі додаткові результати навчання зумовлені фокусом самої програми, а також є актуальними для фахівців у галузі автомобільного транспорту загалом та для спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізація 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» зокрема. ГЕР відзначає повну відповідність діяльності за цим підкріпленням.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Здекларований ЗВО обсяг ОПП «Організація та безпека дорожнього руху», яка акредитується, становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту», а обсяг вибірових компонент становить 24 кредит ЄКТС, що становить 26,7% і відповідає пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту». СВО встановлений мінімальний обсяг практики – не менше 10 кредитів, який дотриманий відповідно до розділу 2 ОПП «Перелік компонент ОПП», де на вивчення ОК 10 «Переддипломна практика» відведено 10 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Під час аналізу відповідності ОПП зазначеному підкритерію ГЕР найперше керувалась самою ОПП, яка є у звіті самооцінювання, а також розміщена на сайті ХНАДУ. За результатами цього аналізу встановлено таке: – ОПП, яка акредитується, містить 11 обов'язкових освітніх компонент, що відображено у п. 2.1 розділу 2 цієї програми. Сумарно на їх вивчення передбачено 66 кредитів ЄКТС. Вони розподілені між 3-ма семестрами. Сукупно вони дозволяють досягти всіх програмних результатів навчання. – зі звіту ЕГ встановлено, що вибірові ОК мають по 4 кредити ЄКТС кожен (дві з них відносяться до циклу загальної підготовки, а чотири – до циклу професійної підготовки). Перелік вибірових ОК є на сайті ЗВО за посиланням <https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-vibirkovikh-disciplin/>. Виходячи із звітів самооцінювання та ЕГ, а також змісту ОПП та навчального плану, складеного на її основі, здобувачі зобов'язані обрати 6 вибірових ОК, оскільки загальний обсяг кредитів ЄКТС, передбачений на їх вивчення – 24. Відповідно до структурно-логічної схеми у 1-му семестрі на вивчення вибірових ОК відводиться 8 кредитів ЄКТС (2 ОК), а у другому семестрі – 12 кредитів ЄКТС (4 ОК). ГЕР відзначає, що ОПП та навчальний план мають чітку логічну структуру.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» відповідає визначеній для неї предметній області. Враховуючи, що вона відноситься до другого (магістерського) рівня вищої освіти, тому має достатню та цілком обґрунтовану кількість нормативних дисциплін загального спрямування, зокрема ОК 01 «Методи наукових досліджень», ОК 2 «Проектний аналіз», ОК 3 «Цивільний захист» та ОК 04 «Іноземна мова», які необхідні для безпосереднього забезпечення нормативних результатів навчання, визначених СВО. Загальний аналіз ОПП та освітніх компонент показує, що вони в цілому відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії у ХНАДУ регламентується цілим переліком нормативних документів, які взаємопов'язані між собою, проте мають конкретні роз'яснення щодо процедур вибору дисциплін, формування освітніх траєкторій, видів академічної мобільності тощо. Обсяг навчальних дисциплін за вибором студента становить 6 по 4 кредити ЄКТС кожна, що складає 26,7% від загального обсягу ОПП і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». ЕГ пересвідчилась, що здобувачі володіють повною і вичерпною інформацією щодо усіх вибіркових ОК навчального плану. Вибір ОК та формування індивідуальної освітньої траєкторії є прозорим процесом, а здобувачі добре поінформовані про всі процедури.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

З аналізу ОПП та звіту ЕГ визначено, що обсяг практики становить 10 кредитів ЄКТС. Це складає 11% і відповідає СВО. Такий обсяг практичної підготовки у повній мірі дозволяє реалізувати індивідуальні потреби здобувачів щодо закріплення теоретичних навиків. Важливо, що практична підготовка, яка є початковим етапом виконання магістерської кваліфікаційної роботи, відбувається на підприємствах та організаціях галузі, окрім періоду дії воєнного стану, коли така підготовка відбувається на випусковій кафедрі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

На підставі звітів самооцінювання та ЕГ, а також за результатами моніторингу ОПП і навчального плану встановлено, що ЗВО створює можливості здобувачам набути soft skills для подальшої освітньої та професійної діяльності, проте підтвердження реалізації таких навичок лише під час вивчення ОК недостатньо. Виходячи із місії та стратегії ЗВО, а також цілей ОПП, серед здобувачів варто пропагувати важливість залучення до різноманітних соціальних проектів та заходів, які реалізуються як у ЗВО, так і за його межами.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

На час акредитаційної експертизи Професійний стандарт за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

За результатами аналізу навчального плану встановлено, що під час вивчення ОК самостійна робота (самостійна підготовка, виконання курсових проектів і робіт, підготовка до заліків та екзаменів) становить 1304 год. (72%), а аудиторне навантаження 496 год. (28%) із загального обсягу ОПП «Організація та безпека дорожнього руху», окрім проходження практики та виконання магістерської кваліфікаційної роботи (сумарно становлять 900 год.), 1800 год. Вважаємо таке співвідношення годин між аудиторним навантаженням та самостійною роботою обґрунтованим для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за цією ОПП не проводиться.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання, затверджені ЗВО, відповідають Умовам прийому, є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Під час прийому на ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» ЗВО встановив такі Правила прийому, де вступниками подаються мотиваційні листи, а також складається ЄВІ та вступний іспит з фаху для бажаних навчатися за кошти державного бюджету. Для навчання виключно за кошти фізичних та юридичних осіб достатньою умовою для вступу є лише подача мотиваційного листа. Програма фахового вступного іспиту знаходиться у вільному доступі за посиланням https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_abiturienty/vstup_2023/programy/mag/_275_mag.pdf. Зміст програми фахових вступних випробувань відповідає предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізація 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, як регламентує визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, у т.ч. і закордонних. Ці правила є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Рекомендацією ГЕР за цим підкритерієм є активізація роботи ЗВО та випускової кафедри щодо реалізації міжнародних освітніх програм в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, як регламентує визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Практичного застосування відповідних правил під час реалізації освітнього процесу за ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У звітах самооцінювання та ЕГ відображено аспекти студентоцентрованого навчання, які відповідають принципам академічної свободи. Це також підтверджується нормативною базою ЗВО. Академічна свобода в межах реалізації ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» забезпечується шляхом вільно вибору здобувачами навчальних дисциплін, тематики курсових проектів та магістерських кваліфікаційних робіт тощо. ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформаційних та навчальних сервісів дистанційного навчання, навчальних та навчально-методичних праць. За результатами звіту ЕГ встановлено, що здобувачі розглядаються як суб'єкти освітнього процесу із власними унікальними інтересами та потребами.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За результатами аналізу наданої інформації та в процесі моніторингу посилення, ГЕР визначено, що інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес є достатнім на нормативному рівні та постійно удосконалюється через робочі навчальні програми дисциплін та (або) силабуси. ЕГ та ГЕР дійшли висновку, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Можливість здобувачів поєднувати навчання та дослідження в межах цієї ОПП є, безумовно, вагомим аргументом для підтвердження імплементації дослідницької компоненти в освітньому процесі. Аналізуючи звіт самооцінювання, та, враховуючи досвід і науковий потенціал випускової кафедри, а також тривалість діяльності за цією ОПП, наведено

достатню кількість фактів реалізації принципів навчання через дослідження (кількість здобувачів, які опублікували тези доповідей або наукові статті; беруть участь у всеукраїнських і міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, виконанні господарських та науково-дослідних робіт кафедри тощо).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У звітах самооцінювання та ЕГ є достатньо фактів документального підтвердження щодо оновлення викладачами змісту навчальних дисциплін з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та наукової школи, яка діє при кафедрі, враховуючи вагомий науковий доробок науково-педагогічних працівників.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Найважливішим аргументом для доведення відповідного рівня діяльності за цим підкритерієм є існування усталеної практики міжнародної академічної мобільності здобувачів та викладачів, при чому, за профілем спеціальності. Якщо немає практики визнання результатів в інших ЗВО, в тому числі і закордонних, то важко довести, що мобільність здобувачів відбувається в межах узгоджених навчальних планів. Виходячи із викладеного, ГЕР рекомендує розвивати освітні та наукові практики у напрямку інтернаціоналізації в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», як пріоритетний вектор розвитку цієї ОПП. Особливо актуальним є це завдання, коли мова йде про здобувачів вищої освіти, оскільки така діяльність сприяє кращому досягненню результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими і зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими, що підтверджується робочими навчальними програмами та силабусами всіх навчальних дисциплін.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідність ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» СВО щодо форми атестації здобувачів дотримано. Форма атестації – захист магістерської кваліфікаційної роботи (розділ 4 ОПП).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів чітко регламентовані нормативними документами ЗВО. Вони є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу, передбачають порядок оскарження результатів тощо. Терміни та розклади проведення атестацій є у вільному доступі на сайті ЗВО. За час реалізації цієї ОПП випадків подання скарг здобувачами щодо процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Підтверджується висновок ЕГ, що правила проведення контрольних заходів на рівні освітніх компонент є досить чіткими та зрозумілими. Враховуючи всі матеріали акредитаційної справи, ГЕР встановлює відповідність діяльності за цим підкритерієм.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

За результатами моніторингу нормативних документів, звітів самооцінювання та ЕГ, ГЕР відзначає, що забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Також встановлено, що існує практика використання онлайн-сервісів пошуку плагіату Strikeplagiarism.com та Unicheck.com для встановлення рівня оригінальності наукових публікацій та дисертаційних робіт. ГЕР відзначає достатньо високий рівень політики,

стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО. До того ж, вони є визначеними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

За результатами аналізу інформації щодо академічної та професійної кваліфікації викладачів, які задіяні до реалізації обов'язкових освітніх компонент ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» на другому (магістерському) рівні вищої освіти у ХНАДУ, наведеної у таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» звіту самооцінювання, встановлено, що всі вони виконують не менше 4 види професійної діяльності, передбачених п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. №1187 (зі змінами). Причому, ці види діяльності мають відповідність з ОК, до викладання яких вони залучені. Аналогічний високий рівень академічної та професійної кваліфікації встановлений і щодо гарантів та членів робочої групи із забезпечення якості ОПП, тобто у ЗВО є необхідний мінімум з трьох осіб, які відповідають освітній програмі. Серед викладацького складу, який задіяний до реалізації ОПП, 1 доктор наук та 7 кандидатів наук.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір викладачів, який проводиться у ЗВО, ґрунтується на їх професіоналізмі і спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП та регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Харківського національного автомобільно-дорожнього університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (СТВНЗ 34.5-02:2016). Він відбувається прозоро та відповідає діючим Законам України і підзаконним актам. ЗВО звертає особливу увагу на показники академічної та професійної кваліфікації претендентів на заміщення вакантних посад, що відповідають профілю випускових кафедр та предметній області освітніх програм, які на них реалізуються.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до освітнього процесу є достатнім і реалізовується через організацію та проведення практик, участю в атестації здобувачів вищої освіти тощо. Також проводяться опитування роботодавців, їх представники входять до робочої групи із забезпечення якості ОПП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців тощо. Рекомендуємо залучати до аудиторних занять вчених із закордонних ЗВО, враховуючи певний доробок ЗВО у напрямку міжнародної діяльності, а також виходячи із положень Стратегічного плану розвитку ХНАДУ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток НПП регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Загалом НПП, які забезпечують реалізацію ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» проходять підвищення кваліфікації на підприємствах та організаціях галузі. Зі звітів самооцінювання та ЕГ є недостатньо прикладів стажування за кордоном. Щодо закордонних стажувань або ж підвищення кваліфікації, то необхідно конкретизувати інформацію (тематика стажування або окремих змістовних модулів, кількість кредитів або годин тощо) щодо їх відповідності предметній області ОПП, яка акредитується. Факти стажування у закордонних ЗВО мають додатково підтверджуватись відповідними наказами на відрядження (окрім стажувань online) або грантовими угодами щодо мобільності. Рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність щодо започаткування та реалізації міжнародних освітніх та наукових програм мобільності за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» або ж галуззю 27 «Транспорт». Це дозволить підвищити професійну майстерність та розвиток персоналу.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР вважає, що стимулювання викладацької майстерності підтверджується через відповідні документи (положення) ЗВО, де чітко прописані види діяльності, за які надається матеріальне та (або) моральне заохочення викладачів. Встановлюємо відповідність за цим підкритерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні та фінансові ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОПП в цілому забезпечують досягнення нею визначених цілей та програмних результатів навчання. Враховуючи динаміку та тенденції розвитку галузі транспорту, рекомендуємо постійно оновлювати матеріально-технічну базу, зокрема спеціалізоване програмне забезпечення, яке використовується для лабораторних робіт та наукових досліджень.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У звітах самоаналізу та ЕГ відзначено, що ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів (доступ до фондів бібліотеки, безоплатний доступ до електронних журналів, баз даних тощо) на достатньому рівні. Це дає можливість забезпечувати якісний освітній процес та супровід наукових досліджень, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та практичних підходах. Загалом, ГЕР підтверджує відповідність за цим підкритерієм.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Задоволеність студентів освітнім середовищем, його безпечність для їх життя і здоров'я є на достатньому рівні, що було підтверджено на зустрічах ЕГ зі здобувачами вищої освіти. У ЗВО достатня інфраструктура, яка дозволяє моніторити здоров'я учасників навчального процесу, забезпечити їх фізичний та моральний розвиток. До того ж, наведено факти використання здобувачами таких можливостей.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів відбувається на достатньому рівні, що підтверджено документально, а також під час спілкування із ними членів ЕГ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами. Тут організовано діяльність відповідних служб з метою створення умов соціалізації та отримання доступу до якісної освіти для людей з особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО проводить постійну та послідовну політику з дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій, що підтверджується відповідною нормативною базою та забезпеченням функціонування окремих спеціалізованих підрозділів. Конфліктних ситуацій не виникало.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО на достатньому рівні діє нормативне забезпечення щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Ним регламентується документальне забезпечення освітніх програм, етапи їх розроблення, вимоги до гарантів, структури та змісту, затвердження, реалізації та моніторингу функціонування. Виходячи із звітів самооцінювання та ЕГ, ГЕР встановлює відповідність за цим підкритерієм.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» та інших процедур забезпечення її якості, зокрема шляхом участі у робочій групі із забезпечення якості ОПП та через органи студентського самоврядування.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці в основному залучені до реалізації практичної частини ОПП і мають у подальшому свої бачення щодо формування її фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Процедура збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників ОПП проводиться шляхом: анкетування, опитування через соціальні мережі, особисте спілкування. Результати враховуються в якості пропозицій під час розроблення та перегляду ОПП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО приділяє значну увагу системі забезпечення якості. Вона реалізується та постійно удосконалюється у всіх сферах освітнього процесу і направлена на якість надання послуг, які ґрунтуються на принципах студентоцентризму. Вважаємо, що ЗВО має постійно моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОПП із залученням фахівців інших структурних підрозділів (внутрішній аудит).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР та ЕГ відзначають те, що ЗВО врахував та надалі враховує значну кількість зауважень та рекомендацій, які були висловлені експертним середовищем під час попередніх акредитаційних експертиз.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами звіту ЕГ встановлено, що в академічній спільноті ЗВО спостерігається достатній рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу, сформована культура якості, яка створює можливості для розвитку та удосконалення освітньої діяльності за ОПП, яка акредитується.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Внутрішні нормативно-правові акти, які діють у ЗВО, є легкодоступними для учасників освітнього процесу. Правила і процедури, викладені в документах, доступ до яких забезпечується шляхом розміщення їх на офіційному сайті ЗВО.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Усі освітні програми, які реалізуються у ЗВО, знаходяться у відкритому доступі для учасників освітнього процесу, зокрема діюча ОПП «Організація та безпека дорожнього руху». У ЗВО передбачено існування зворотного зв'язку з керівництвом випускових кафедр, а також відповідними гарантами.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Уся необхідна інформація про ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти достатньо систематизована і оприлюднена на веб-сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендуємо надалі удосконалювати методологічні підходи до формування анкет опитування здобувачів вищої освіти, що сприятиме кращому розумінню для гаранта та ЗВО їх потреб щодо розвитку діяльності за освітньою програмою.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо розвивати технології дистанційної практичної підготовки через власні інформаційні ресурси, інформаційні ресурси підприємств та організацій, а також платформи дистанційного навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. ЗВО рекомендується активізувати роботу у напрямку розвитку міжнародної академічної мобільності здобувачів, оскільки немає практики визнання результатів, здобутих за програмами міжнародної академічної мобільності в межах предметної області ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». 2. Покращити мотивацію здобувачів щодо набуття навиків, здобутих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. ГЕР рекомендує активізувати роботу щодо оновлення змісту окремих ОК, враховуючи тенденції розвитку спеціальності, а також застосовувати не лише передові вітчизняні, але й світові практики. 2. Рекомендуємо розвивати освітні та наукові практики у напрямку інтернаціоналізації в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», як пріоритетний вектор розвитку цієї ОПП. Особливо актуальним є це завдання, коли мова йде про здобувачів вищої освіти, оскільки така діяльність сприяє кращому досягненню результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо у розділі 4 ОПП «Форма атестації здобувачів вищої освіти» окрему увагу приділити питанням, які популяризують академічну доброчесність, а також розробити стандарт ЗВО щодо вимог до кваліфікаційних робіт і правил їх оформлення.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо залучати до аудиторних занять вчених із закордонних ЗВО, враховуючи певний доробок випускової кафедри у напрямку міжнародної діяльності. 2. Рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність щодо започаткування та реалізації міжнародних освітніх та наукових програм за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)». Це дозволить підвищити професійну майстерність та розвиток персоналу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендацію ГЕР є постійний моніторинг рівня задоволеності умовами для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами щодо доступу до освітнього середовища. 2. Враховуючи динаміку та тенденції розвитку галузі транспорту, рекомендуємо постійно оновлювати матеріально-технічну базу, яка використовується для практичних і лабораторних робіт та наукових досліджень.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо ЗВО постійно моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОПП із залученням фахівців інших структурних підрозділів (внутрішній аудит), а також органів студентського самоврядування.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо узагальнювати та оприлюднювати пропозиції та зауваження стейкхолдерів на проєкт ОП після завершення кожного громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

РОЙКО ЮРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ